

UNDERVISNINGS
MINISTERIET

Læseplan for valgfaget byggeværksted

---

10. klasse

Indhold

Indledning	3
Trinforløb for 10. klasses trin	4
Byggepladsen	4
Håndværk	5
Sikkerhed og arbejdsmiljø	6
Uddannelsesafklaring	7

Indledning

Faget byggeværksted er et valgfag i 10. klasse. Faget kan også tilbydes som 1-årigt kommunalt valgfag i 7.-9. klasse. Såfremt faget læses som valgfag i 9. klasse, skal faget indgå i den obligatoriske projektopgave.

Eleverne skal i faget byggeværksted stifte bekendtskab med byggeriets grundlæggende elementer og byggefagets og håndværksfags særpræg og egenart.

Fælles Mål omfatter fire kompetenceområder: byggepladsen, håndværk, sikkerhed og arbejdsmiljø og uddannelsesafklaring.

Eleverne skal gennem praksisnære og projektorienterede byggeopgaver lære om byggepladsen, byggeriets faser og konstruktioner samt

værktøjer, metoder og teknikker og god adfærd på byggepladsen.

Der arbejdes med forskellige faggruppers særlige karakteristika og samarbejdet mellem faggrupperne med fokus på byggeprocessen fra projektering til ibrugtagningen.

Undervisningen tilrettelægges med udgangspunkt i kompetenceområderne.

Undervisningen skal tage udgangspunkt i kompetencer, færdigheder og viden, som eleverne har tilegnet sig fra undervisning i folkeskolens fag og emner samt brobygningsforløb på ungdoms- og erhvervsuddannelser og eventuel virksomhedspraktik.

Læseplanen beskriver undervisningen i fagets trinforløb og danner grundlag for en helhedsorienteret undervisning. Det er væsentligt, at der i det enkelte undervisningsforløb arbejdes med flere færdigheds- og vidensmål på tværs af kompetenceområderne. Det skal endvidere tilstræbes, at undervisningen tilrettelægges, så den vekselvirker mellem den enkeltfaglige fordybelse og det tværfaglige arbejde.

Trinforløb for 10. klassetrin

I byggeværksted skal eleverne lære om de centrale faser i byggeriet fra projektering til ibrugtagning og om de grundlæggende elementer af byggeriet som fx konstruktioner og materialer.

Eleverne skal i kompetenceområdet byggepladsen opnå indsigt i byggepladsen og de faglige fællesskaber i et byggeprojekt og grundlæggende elementer i byggeprocessen.

I kompetenceområdet håndværk skal eleverne gennem arbejde med byggeopgaver i forskellige faser af et byggeprojekt opnå kendskab til materialer, værktøjer og arbejdsmetoder.

I kompetenceområdet sikkerhed og arbejdsmiljø skal eleverne lære at bidrage til et godt arbejdsmiljø og begå sig sikkerhedsmæssigt forsvarligt på arbejdspladsen.

Gennem valg af undervisningens aktiviteter og temaforløb skal eleverne opnå viden om og kunne vurdere uddannelses- og erhvervsmulighederne inden for fagområdet. Med denne viden skal eleverne blive afklaret i forhold til deres egne uddannelsesønsker og erhvervsmuligheder inden for fagområdet.

Byggepladsen

Kompetenceområdet byggepladsen omfatter tre færdigheds- og vidensområder:

Byggepladsen omhandler elevernes arbejde med de overordnede elementer på en byggeplads.

Byggeproces er centreret omkring elevernes forståelse for rækkefølgen af grundlæggende elementer i byggeri.

Byggekonstruktioner omhandler elevernes forståelse for konstruktioners rækkefølge og funktionalitet.

Byggepladsen

Eleverne skal lære om arbejdskultur og forskellige faggruppers og faglige fællesskabers indbyrdes relationer og samarbejde. Eleverne skal lære om, hvordan byggepladsens elementer tilrettelægges, så hensigtsmæssige arbejdsprocesser opnås frem mod det færdige resultat. Eleverne skal opnå viden om, hvilke faggrupper der udfører de forskellige faser i byggeriet.

Byggeproces

Eleverne skal lære at beskrive en hensigtsmæssig rækkefølge for byggeriets faser fra projektering til ibrugtagningen gennem arbejde med tegning, modeller og visuelle udtryk. Eleverne skal lære om byggeriets grundlæggende elementer: Byggemodning, støbning af fundament, opførelse af facader, tagkonstruktion, klimaskærm, installationer og finish.

Byggekonstruktioner

Eleverne skal i byggekonstruktioner stifte bekendtskab med forskellige måder at bygge på. Eleverne skal lære om grundlæggende elementer af byggekonstruktioner af bolig, industribygning og broer herunder krav til fundament, facader, tagkonstruktion, klimaskærm, installationer og finish. Eleverne skal udføre simpel bygningskonstruktion gennem arbejdet med modeller af forskellige materialer.

Håndværk

Kompetenceområdet håndværk omfatter fire færdigheds- og vidensområder:

Værktøj er centreret omkring elevernes korrekte brug og sikkerhed.

Metoder og teknikker omhandler de forskellige håndværks udførelse af byggeopgaver.

Byggematerialer er centreret omkring korrekt og hensigtsmæssig anvendelse og sikkerhed.

It omhandler elevernes informationssøgning på digitale medier og dokumentation af arbejdsprocessen.

Værktøj

Eleverne skal lære at vælge korrekt og godkendt værktøj til en specifik opgave ud fra materialevalg og opgavens art. Undervisningen i værktøj skal bidrage til, at eleverne kan udføre arbejdsopgaver korrekt og sikkerhedsmæssigt forsvarligt.

Metoder og teknikker

Eleverne skal gennem simple og konkrete byggeopgaver arbejde med metoder og teknikker i forskellige faser af et byggeprojekt, herunder forsyninger og afløb, bygningers opførelse, installatio-

ner og finish samt anlægsarbejder. Eleverne skal have viden om digitalisering og automatisering i forhold til metoder og teknikker.

Byggematerialer

Eleverne skal lære om korrekt brug af byggematerialer ved forskellige byggeopgaver. Eleverne skal opnå viden om byggematerialernes oprindelse, type, funktion og bæredygtighed.

Eleverne skal arbejde med forskellige byggematerialer, herunder træ, sten og jern. Eleverne skal

desuden have viden om beton. Undervisningen skal bidrage til elevernes forståelse for bæredygtige byggeprocesser med hensyntagen til miljø og omgivelser.

It

Eleverne skal lære at søge informationer til løsning af byggeopgaver, herunder valg af metoder, materialer og værktøjer. Eleverne skal endvidere lære at anvende it i dokumentation og formidling af arbejdsprocessen.

Sikkerhed og arbejdsmiljø

Kompetenceområdet sikkerhedsforhold og arbejdsmiljø omfatter to færdigheds- og vidensområder:

Arbejdsmiljø fokuserer på regler og adfærd, der fremmer godt arbejdsmiljø.

Sikkerhed omhandler korrekt brug af værnemidler, materialer og værktøj.

Arbejdsmiljø

Eleverne skal lære om arbejdsmiljø og korrekt adfærd på arbejdspladsen under hensyntagen til egen og andres arbejdsfunktioner. Undervisningen skal bidrage til, at eleverne forstår regler og praksis, der fremmer det gode arbejdsmiljø. Eleverne skal lære om løfte- og bæreteknikker.

Sikkerhed

Eleverne skal opnå viden om sikkerhedsforhold på arbejdspladsen og byggeriets kvalitet, herunder ved sikkerhedsdatablade og betjeningsvejledninger. Eleverne skal lære om korrekt brug af værnemidler, værktøj og materialer, der er relevante for opgaven.

Eleverne skal endvidere lære at undgå forureningsrisici ved brug og bortskaffelse af materialer.

Uddannelsesafklaring

Kompetenceområdet uddannelsesafklaring omfatter et færdigheds- og vidensområde:

Uddannelses- og erhvervs muligheder fokuserer på, at eleverne bliver afklarede og motiverede i valg af ungdomsuddannelse.

Uddannelses- og erhvervs muligheder

Eleverne skal i 10. klasse arbejde med deres uddannelsesafklaring, herunder forestilling om job og karriere. Eleverne skal arbejde med afklaring af egne ønsker og muligheder i forhold til uddannelses- og erhvervs muligheder inden for fagområdet. Eleverne skal have fokus på udvikling af faglige, sociale og personlige kompetencer. I arbejdet

hermed skal der være fokus på, at eleverne får indsigt i de kompetencer, der efterspørges inden for området.

Eleverne skal opnå viden om de uddannelses- og erhvervs muligheder, der er inden for fagområdet og kunne vurdere uddannelses- og erhvervs mulighederne. Eleverne skal kunne indsamle viden om området og kunne udforske og

diskutere eksempler på faglige, personlige og sociale kompetencer, som kræves inden for fagområdet.

Eleverne skal som led i undervisningen også opnå afklaring i forhold til valg af ungdomsuddannelse. Eleverne arbejder med at forstå sammenhængen mellem de faglige kompetencer inden for faget og de efterfølgende valg af ungdomsuddannelser og job.